

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE PODGORA ZA RAZDOBLJE OD 2017.-2022. GODINE

Zeleni servis d.o.o.
veljača, 2018.

Naručitelj:	Općina Podgora
Dokument:	Plan gospodarenja otpadom Općine Podgora za razdoblje od 2017.-2022. godine
Izrađivač:	Zeleni servis d.o.o., Split
Broj projekta:	73 / 2017 - 1
Voditelj izrade:	Boška Matošić, dipl. ing. kem. teh. Tel: 021/325-196
Suradnici:	Marin Perčić, dipl. ing. biol. i ekol. mora
	Nela Sinjkević, mag. biol. et oecol. mar.
	Josipa Mirošavac, mag. oecol.
	Tina Veić, mag. oecol. et prot. nat.
	Smiljana Blažević, dipl. iur.
Direktorica:	Smiljana Blažević, dipl. iur.
Datum izrade:	Split, veljača, 2018.

M.P.

ZELENI SERVIS d.o.o. – pridržava sva neprenesena prava

ZELENI SERVIS d.o.o. nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema članku 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima RH („Narodne novine“, br. 167/03). Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a napose umnožavanje, objavljivanje, davanje dobivenih podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu sukladno ugovoru između **Naručitelja i Zelenog servisa**.

SADRŽAJ:

1	UVOD.....	5
2	ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA.....	6
2.1	PODACI O OPĆINI PODGORA.....	6
2.2	OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA.....	7
2.3	CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM KOJE JE POTREBNO POSTIĆI DO 2022. U ODNOSU NA 2015.....	8
3	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARENJE CILJEVA.....	9
3.1	KOMUNALNI OTPAD	9
3.2	PROIZVODNI OTPAD	10
3.3	OPASNI OTPAD	10
3.4	POSEBNE KATEGORIJE OTPADA	11
3.4.1	BIOOTPAD	11
3.4.2	OTPADNI TEKSTIL I OBUČA	11
3.4.3	OTPADNA AMBALAŽA	11
3.4.4	OTPADNE GUME, OTPADNA ULJA, OTPADNE BATERIJE I AKUMULATORI I OTPADNA VOZILA.....	12
3.4.5	OTPAD KOJI SADRŽI AZBEST	12
3.4.6	MEDICINSKI OTPAD	12
3.4.7	OTPADNI ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI UREĐAJI I OPREMA.....	12
3.4.8	OTPADNI BRODOVI I MORSKI OTPAD	13
3.4.9	GRAĐEVNI OTPAD	13
3.4.10	OTPADNI MULJ IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA.....	13
4	PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....	14
5	PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU	14
6	MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	15
6.1	MJERE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	16
6.2	IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI.....	20
6.3	AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA	20
6.4	MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.1 SMANJENJE UKUPNE KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA ZA 5% U ODNOSU NA UKUPNO PROIZVEDENU KOLIČINU KOMUNALNOG OTPADA U 2015. GODINI	21
6.5	MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.2. ODVOJENO PRIKUPITI 60% KOMUNALNOG OTPADA (PAPIR, KARTON, STAKLO, PLASTIKA, METAL, BIOOTPAD I DR.).....	21
6.6	MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.3. ODVOJENO PRIKUPITI 40% BIOOTPAD IZ KOMUNALNOG OTPADA.....	22
6.7	MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.4. ODLOŽITI MANJE OD 25% KOMUNALNOG OTPADA.....	22
6.8	MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.1. ODVOJENO PRIKUPITI 75% GRAĐEVNOG OTPADA.....	23

6.9 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.2. USPOSTAVITI SUSTAV GOSPODARENJA	
OTPADNIM MULJEM IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA	23
6.10 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.3. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA	
OTPADNOM AMBALAŽOM	23
6.11 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.4. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA	
MORSKIM OTPADOM	24
6.12 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.5. USPOSTAVITI SUSTAV GOSPODARENJA	
OTPADNIM BRODOVIMA, PODRTINAMA I POTONULIM STVARIMA NA MORSKOM DNU	24
6.13 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.6. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA	
OSTALIM POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	24
6.14 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 3. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA OPASNIM	
OTPADOM	24
6.15 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM	25
6.16 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 5. PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH	
AKTIVNOSTI.....	25
6.17 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 6. UNAPRIJEDITI INFORMACIJSKI SUSTAV	
GOSPODARENJA OTPADOM.....	25
6.18 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 7. UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJEM	
OTPADOM	26
6.19 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 8. UNAPRIJEDITI UPRAVNE POSTUPKE U	
GOSPODARENJU OTPADOM.....	26
7 PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	
REPUBLIKE HRVATSKE I PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JLS.....	27
8 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM	
KATEGORIJAMA OTPADA	28
8.1 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM	
KATEGORIJAMA OTPADA	28
9 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I	
BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	30
10 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I	
PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	32
11 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA GOSPODARENJA	
OTPADOM OPĆINE/GRADA	34
12 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA	
PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	36
13 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE	38

1 UVOD

Općina Podgora donosi Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine koji je strateški dokument za odgovorno i održivo planiranje aktivnosti gospodarenja otpadom koje su u nadležnosti Općine. Iskazujući svoju opredijeljenost za zdravi i čisti okoliš Općina Podgora provoditi će sve potrebne mjere zaštite okoliša kako bi se isti sačuvao za buduće generacije.

Gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, skupljanje, prijevoz, uporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br., 94/13, 73/17) i Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17, dalje u tekstu Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske) sadrže okvir planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

1. analizu te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave uključujući ostvarenje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

2 ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA

2.1 PODACI O OPĆINI PODGORA

Općina Podgora smještena je u jugoistočnom dijelu Splitsko-dalmatinskoj županiji, u mikroregiji Makarskog primorja. Na zapadu graniči s Općinom Tučepi, na sjeveru sa Gradom Vrgorac te malim dijelom sa Općinom Zagvozd, na istoku s Općinom Gradac, a s južne strane na moru graniči sa Općinom Sućuraj. Površina Općine Podgora iznosi 77,45 km², što iznosi 1,7% od ukupne površine Splitsko-dalmatinske županije. Općina se sastoji od pet naselja: Drašnice, Gornje Igrane, Igrane, Podgora i Živogošće.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine¹ na području Općine živi 2.518 stanovnika s prosječnom gustoćom naseljenosti od 32,5 st/km².

Tablica 2.1.-1 Stanovništvo po naseljima Općine Podgora

Naselja	Površina (km ²)	Stanovnici 2011.	Gustoća naseljenosti. (stan/km ²)
Dražnice	9,77	339	34,69
Gornje Igrane	12,94	3	0,23
Igrane	3,10	399	128,7
Podgora	29,52	1268	42,95
Živogošće	22,12	509	23,01

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine broj kućanstava na području općine je 999 dok prosječna veličina kućanstva iznosi 2,52 člana.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15) područje Općine Podgora nalazi se dijelom u ekološkoj mreži i to na području očuvanja značajnom za ptice HR1000030 Biokovo i Rilić te na područjima značajnim za vrste i stanišne tipove HR5000030 Biokovo i HR2001350 Podbiokovlje, HR3000129 Uvala Klokun, HR3000351 Uvala Drašnica-Vrulja, HR3000130 Uvala V. Duba i HR300349 Špilja Matijaševica.

U obuhvatu Općine Podgora temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13 i 15/18) nalaze se sljedeća zaštićena područja; Park prirode Biokovo, Živogošće – čempresi na groblju (spomenik parkovne arhitekture), Živogošće – čempresi kod samostana (spomenik parkovne arhitekture)

¹ <https://www.dzs.hr/>

2.2 OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA

Na području Općine Podgora miješani komunalni otpad skuplja tvrtka „Podgora čistoća“ d.o.o. sa sjedištem u Podgori. Skupljanjem otpada obuhvaćeno je 100% stanovništva Općine. Prema podacima od komunalnog poduzeća broj korisnika usluga odvoza komunalnog otpada na području Općine je oko 1600, od čega je 200 korisnika privrednih subjekata.

Na području Općine ne postoji odlagalište otpada te se skupljeni otpad odvozi na službeno odlagalište Karepovac, na području Grada Splita.

Za odvoz otpada koristi se 5 vozila:

- 2 Man specijalna vozila sa nadogradnjom Mazzochia (kapaciteta 14 i 11 m³)
- Mercedes kiper
- Mercedes specijalno vozilo (kapaciteta 11 m³)
- Mitsubishi canter (kapaciteta 7 m³)
- Mercedes navlakač (s kranom kapaciteta 14 m³)

Dinamika odvoza komunalnog otpada je različita tijekom godine.

Odvoz komunalnog otpada tijekom turističke sezone (od lipnja do rujna) obavlja se svakodnevno, u predsezoni i posezoni (travanj, svibanj, listopad) obavlja se tri puta tjedno, a u zimskom periodu (studeni, prosinac, siječanj, veljača i ožujak) dva puta tjedno.

Komunalni otpad se na području Općine Podgora skuplja putem spremnika volumena 80, 120 i 240 l (968 komada) te kontejnerima volumena 1.100 l (65 komada).

Na području Općine na 8 zelenih otoka postavljeno je 25 polu ukopanih MOLOK spremnika za selektivno sakupljanje papira, plastike, staklo i biootpada. Spremnici zelenih otoka su: papir (5.000 l), PET (5.000 l), staklo (3.000 l) i biootpad (3.000 l).

Skupljanje glomaznog otpada je dva puta godišnje ili po pozivu.

U tijeku je izrada cjenika javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Najbrojnije djelatnosti koje generiraju otpad su turističke djelatnosti- pružanje smještaja i usluživanje hrane i trgovine, administrativne djelatnosti te građevinarstvo.

2.3 CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM KOJE JE POTREBNO POSTIĆI DO 2022. U ODNOSU NA 2015.

Sukladno ocjeni postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obaveza koje Republika Hrvatska mora postići prema europskom i nacionalnom zakonodavstvu Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske postavljeni su ciljevi gospodarenja otpadom koji se moraju realizirati do 2022. godine.

Trenutno stanje u području sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Podgora nije zadovoljavajuće imajući u vidu ciljeve koji trebaju biti ostvareni sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Tablica 2.3.-1.: Ciljevi gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5 %
		Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60 % mase proizvedenog komunalnog otpada (papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3.	Odvojeno prikupiti 40 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavi dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25 % mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1.	Odvojeno prikupiti 75 % mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3.	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4.	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6.	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARENJE CILJEVA

3.1 KOMUNALNI OTPAD

Prema podacima tvrtke Podgora čistoća d.o.o. količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada sa području Općine Podgora za razdoblje 2015. i 2016. godine prikazana je u tablici 3.1.1.-1. Ukupan broj korisnika usluga odvoza komunalnog otpada na području Općine je oko 1639 od čega 840 stalnih kućanstva, 799 vikendaša i oko 200 privrednih subjekata.

Tablica 3.1.1-1. Količina komunalnog otpada za 2015. i 2016. godinu

GODINA	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD (t)	GLOMAZNI OTPAD m³
2015.	2.139,97	-
2016.	2.094,20	1400

Navedene količine miješanog komunalnog otpada predstavljaju zbroj količina otpada koji proizvede stanovništvo i otpada od pravnih subjekata.

Prema podacima za 2016. godinu, mjesečne količine miješanog komunalnog otpada u predsezoni i posezoni iznose 56 tona do 151 tonu, a za vrijeme turističke sezone iznose 248 tona do 473 tone.

Sastav komunalnog miješanog otpada nije poznat, te je isti uzet prema podacima iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (Tablica 3.1.-2)

Tablica 3.1-2 Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada

Sastavnica	Maseni udio (%)	Količina sastavnica miješanog komunalnog otpada za 2016. godinu (t)
Biorazgradivi otpad		
Kuhinjski otpad	30,9	647
Papir i karton	23,2	485,8
Koža i kosti	0,5	10,47
Drvo	1	20,9
Vrtni otpad	5,7	119,35
Tekstil i odjeća	3,7	77,48
Ukupno biorazgradivi otpad	65	1334
Otpad koji nije biorazgradiv		
Staklo	3,7	77,48
Metali	2,1	43,97
Plastika	22,9	481,62
Guma	0,2	4,2

Ostalo(zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3	131,92
Ukupno otpad koji nije biorazgradiv	35,2	739,2

Na području Općine Podgora u 2016. godini prikupljene su sljedeće izdvojene vrste i količine otpada²;

Tablica 3.1.-3. Količina komunalnog i izdvojenog otpada u 2016. godini

Vrsta otpada	Količina (t)
Karton-papir	49,00
Bio masa - komina	180,00*
Bio – masa zelenilo	30,00*
Električni i elektronski otpad	1,00*
Plastika (kruta)	1,00*

*procijenjena količina

Na području Općine nalaze se 3 ureda turističke zajednice, u Podgori, Igrane i Živogošću. Prema podacima iz turističkih zajednica, u naselju Živogošće u 2016. godini je bilo 310.000 noćenja od toga u hotelskom smještaju 81.000, 99.000 u autokampu i 130.000 u privatnom smještaju.

U naselju Igrane, prema podacima iz ureda turističke zajednice Igrane ostvareno je 116.984 noćenja u 2016. godini.

U naselju Podgora i Drašnice u 2016. godini ostvareno je 508.680 noćenja, iz čega slijedi da je ukupan broj noćenja na području Općine Podgora za 2016. godinu iznosio 935.664.

3.2 PROIZVODNI OTPAD

Na području Općine nastaju različite vrste proizvodnog otpada za koji su odgovorni proizvođači/posjednici otpada. Općina ne raspolaže sa podacima o količinama ove vrste otpada.

Najbrojnije djelatnosti koje generiraju otpad na području Općine su turističke djelatnosti odnosno pružanje smještaja i usluživanje hrane i trgovina.

Veći poslovni subjekti na području Općine su Medora hoteli i ljetovališta d.d., Mistral d.o.o.-hotel Aurora, Hotel Sirena, Hoteli Živogošće d.o.o.

3.3 OPASNI OTPAD

Na području Općine nastaju manje količine opasnog otpada za koji su odgovorni proizvođači/posjednici otpada. Općina ne raspolaže sa podacima o količinama ove vrste otpada. Opasni otpad nastaje u raznim gospodarskim subjektima (autoservisi, građevinski obrti i dr.) koji sukladno propisima gospodarenja otpadom obvezni nastali otpad zbrinjavati na propisan način.

² Podaci iz izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Podgora za 2016. godinu

Problematicni otpad je opasni otpad iz kućanstva (istrošene baterije, ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje; fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu; posude pod tlakom, ostaci lijekova, infektivni materijal, razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve), a građani ga mogu odložiti na odgovarajuću lokaciju u dogovoru sa komunalnim poduzećem ili na prodajnim mjestima proizvoda od kojih je nastao taj opasni otpad.

3.4 POSEBNE KATEGORIJE OTPADA

Posebnim kategorijama otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Posebnom kategorijom otpada smatra se i:

1. određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz članaka 6., 7. i 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom;
2. određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja.

3.4.1 BIOOTPAD

Na području Općine biootpad od kućanstava se zajedno, bez odvajanja, sakuplja i odlaže sa miješanim komunalnim otpadom.

Komunalno poduzeće odvaja kominu nastalu preradom maslina i od održavanja, količine spomenutog otpada u 2016. godini su 210 tona.

3.4.2 OTPADNI TEKSTIL I OBUĆA

Na području Općine je osigurano odvojeno prikupljanje tekstila i obuće od strane tvrtke Tekstil vlakno d.o.o. iz Podstrane.

U 2016. godini na području Općine skupljeno je 2,82 tone tekstila³.

3.4.3 OTPADNA AMBALAŽA

Otpadna ambalaža koja je u sustavu poticajnih naknada uredno se sakuplja. Količina otpadnog papira i kartona sakupljen sa zelenih otoka je 49 tona. Ambalaža iz gospodarskog sektora se predaje ovlaštenim sakupljačima uz propisanu dokumentaciju, nisu poznati podaci za sakupljenu otpadnu ambalažu.

³ Podaci dobiveni od tvrtke Tekstil vlakno d.o.o. koja se bavi skupljanjem neopasnog otpada

3.4.4 OTPADNE GUME, OTPADNA ULJA, OTPADNE BATERIJE I AKUMULATORI I OTPADNA VOZILA

Uspostavljen je sustav prikupljanja za otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatore i otpadna vozila. Proizvođači/posjednici navedenih vrsta otpada otpad predaju ovlaštenim sakupljačima uz propisanu dokumentaciju.

Prema raspoloživim podacima za 2016. godinu, na području Općine Podgora nastalo je ukupno 0,855 tona otpadnih jestivih ulja i masti i 14,2 tone mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće

3.4.5 OTPAD KOJI SADRŽI AZBEST

Na području Općine nije uspostavljen sustav prikupljanja otpada koji sadrži azbest. Ova vrsta otpada najčešće nastaje pri rekonstrukciji stambenih i drugih objekata te vodovodne mreže i sustava javne odvodnje. Zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest koji je nastao na teritoriju Republike Hrvatske od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku. Zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest obavlja se na posebno izgrađenim plohami odlagališta i neusklađenih odlagališta – kazetama za zbrinjavanje azbesta. Jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je u dokumentima prostornog uređenja odrediti lokaciju kazete za zbrinjavanje azbesta.

Općina Podgora je objavila „Javni poziv o otpadu“ te pozvala sve vlasnike, odnosno korisnike građevina u kojima se nalazi azbest da Jedinistvenom upravnom odjelu Općine Podgora dostave podatke o lokaciji predmetnih građevina, procjeni količine te vrsti i statusu materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad. Navedeni podaci su traženi za potrebe planiranja gospodarenja građevnim otpadom i dostavljanja traženih podataka Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

3.4.6 MEDICINSKI OTPAD

Sustav prikupljanja medicinskog otpada je uspostavljen i funkcionira. Medicinski otpad nastaje u zdravstvenim ustanovama za liječenje ljudi te veterinarskim ambulantama. Odgovornost je na proizvođaču otpada te su obvezni uredno predavati medicinski otpad ovlaštenim sakupljačima uz propisanu dokumentaciju.

Na području Općine Podgora nalazi se jedna ljekarna i jedna ambulanta opće prakse.

3.4.7 OTPADNI ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI UREĐAJI I OPREMA

Unatoč tome što je osigurano besplatno prikupljanje otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme još uvijek se na području Općine isti odlaže uz spremnike miješanog komunalnog otpada ili u prirodu.

Stanovnici Općine Podgora otpadne električne i elektroničke uređaje i opremu mogu zbrinuti putem poziva tvrtki koja skuplja navedenu vrstu otpada (Tehnomobil d.o.o., Split) ili u dogovoru sa komunalnim poduzećem.

U 2016. godini je prikupljeno cca 1t otpadne EE opreme i uređaja, prema podacima komunalnog poduzeća.

3.4.8 OTPADNI BRODOVI I MORSKI OTPAD

Na području Općine Podgora trenutno nema otpadnih brodova. Svake godine se pred ljetnu sezonu organizira akcija čišćenja podmorja i plaža (podaci o skupljenim količinama nisu evidentirani). Akcije čišćenja plaža Općina Podgora organizira u suradnji sa stanovništvom, lokalnim klubovima i školom.

3.4.9 GRAĐEVNI OTPAD

Na području Općine Podgora nije uspostavljen sustav prikupljanja građevnog otpada. Povremeno se odlaže uz spremnike za glomazni otpad ili u prirodi.

U nacionalnom je interesu da građevinski materijal ne završi na divljim deponijama, nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovo iskoristio za građevinski otpad. U planu je izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad u komunalno servisnoj zoni Gornje Igrane.

3.4.10 OTPADNI MULJ IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Uspostava gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u nadležnosti je Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Ministarstva poljoprivrede te Hrvatskih voda. Očekuje se Akcijski plan upravljanja ovom vrstom otpada.

Na području Općine Podgora sustav odvodnje je razdjelni bez uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV). Planirana je izgradnja UPOV-a u naseljima Podgora, Igrane i Živogošće.

Imajući u vidu da skoro sav sakupljeni miješani komunalni otpad te biorazgradivi otpad sa područja Općine Podgora završi na postupku odlaganja na lokaciji odlagališta „Karepovac“ može se zaključiti da nisu ostvareni ciljevi postavljeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Na području Općine Podgora ne postoji službeno odlagalište otpada i nije izgrađeno reciklažno dvorište.

Planirana je izgradnja reciklažnog dvorišta sa sortirnicom, presom i kompostanom te izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad sa obradom istog u sklopu komunalno-servisne zone, u naselju Gornje Igrane.

Za zahvat Građenje građevina unutar komunalno servisne zone- zona za gospodarenje otpadom K_{3go} izdana je lokacijska dozvola (Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje Ispostava Makarska; Klasa: UP/I-350-05/16-01/000010; UBROJ: 2181/1-11-00-03/02-17-0014, Makarska, 08.02.2017. godine.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Podgora postoji više lokacija odbačenog otpada na koje se nekontrolirano odlaže otpad. Općina sanira „divlja odlagališta“, ali ona se i dalje pojavljuju.

Popis lokacija odbačenog otpada sa procijenjenim količinama:

1. Podgora-Spije : cca 100 m³ (drveni otpad, grane i sl.);
2. Kod prijevoja Saranač uz županijsku cestu Ž-6199 (Gornje Igrane – Kozica): cca 50 m³ (glomazni otpad);
3. Kod 11 km županijske ceste Ž-6199, cca 50 m (Gornje Igrane-Kozica) prije naselja Gornje Igrane: cca 50 m³ (građevinski otpad, zemlja, drvo);
4. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac na udaljenosti od 100 m istočnije od oznake za 16. km ove ceste : cca 2000 m³ (građevinski otpad, zemlja, kameni blokovi, keramika);
5. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac na udaljenosti od 200 m istočnije od oznake za 16. km ove ceste: cca 1000 m³ (građevinski otpad, zemlja, kameni blokovi, keramika);
6. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac na kat. česticama: 6410, 6411, 6412, 4498/5, 4486, 4484, 4485, 4498/4 k.o. Igrane: cca 4000 m³ (građevinski otpad, zemlja, kameni blokovi, keramika, plastika, drvo) koje je dijelom sanirano.
7. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac na udaljenosti od cca 600 m istočnije od oznake za 18. km ove ceste : cca 2000 m³ (građevinski otpad, zemlja, kameni blokovi, plastika, keramika, drvo) koje je dijelom sanirano.

U proračunu Općine je predviđeno 50.000,00 kn za troškove sanacije lokacija odbačenog otpada.

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Sukladno ocjeni postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obaveza koje Republika Hrvatska mora postići prema europskom i nacionalnom zakonodavstvu Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske postavljeni su ciljevi gospodarenja otpadom koji se moraju realizirati do 2022. godine.

Tablica 6.-1.: Ciljevi gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu.

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5 %
		Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60 % mase proizvedenog komunalnog otpada (papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3.	Odvojeno prikupiti 40 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavi dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25 % mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1.	Odvojeno prikupiti 75 % mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3.	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4.	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6.	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

Red prvenstva gospodarenja otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada, priprema za ponovnu uporabu,
2. recikliranje,
3. drugi postupci uporabe, npr. energetska uporaba i
4. zbrinjavanje otpada.

Sprječavanje nastanka otpada, prema definiciji iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom, su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Plan sprječavanja nastanka otpada sadržan je u Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i temeljni je dokument koji sadrži mjere sprječavanja nastanka otpada. U nastavku su prikazane mjere sprječavanja nastanka otpada.

6.1 MJERE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Mjera 1: Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja – specifični cilj: sprječavanje nastanka građevnog otpada

Potrebno je uspostaviti poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. Pritom, nužno je definirati uvjete koje materijal od rušenja mora zadovoljiti. Dodatno je moguća uspostava središnjeg registra zgradarstva radi dobivanja podataka o postojećem stanju zgrada i korištenih materijala, za što će se kao izvor podataka velikim dijelom koristiti energetske preglede i certifikati. Na ovaj način će se mogućnosti iskorištavanja materijala od rušenja/demontaža osmisliti kvalitetnije i na vrijeme.

Mjera 2: Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane – specifični cilj: sprječavanje nastanka biootpada

Potrebno je osmisliti informacijsku kampanju sa zvučnom ključnom porukom koja bi se promovirala putem radio, TV i ostalih elektroničkih medija. Kampanja može obuhvatiti izradu postera, brošura, letaka i video-informativnog edukativnog sadržaja namijenjen stručnoj i široj javnosti. Ovakvi materijali sadržavaju podatke o primjerice pametnoj kupnji, načinu planiranja obroka, načinu iskorištenja ostatka od hrane i sl.

Potrebno je kreirati promotivne materijale na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane usmjerene i na odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole), te u njima organizirati edukativno-informacijske kampanje.

Promotivni materijali usmjereni na građanstvo u suradnji s tvrtkama koje gospodare komunalnim otpadom, mogu se tiskati te dostavljati građanima na kućne adrese zajedno sa računima. U svojim planovima gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb trebaju dati naglasak, uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, na sprječavanje nastanka biootpada tj. otpada od hrane.

Ova mjera i uključuje i aktivnosti koje su usmjerene na sve subjekte na poslovanje s hranom, budući da se sprječavanja nastanka otpada od hrane treba provoditi u cijelom lancu proizvodnje hrane »od polja do stola«.

Na ovaj način će se pojačati učinak nacionalne kampanje, a time i ostvariti bolji učinak pri provođenju mjera sprječavanja nastanka otpada.

Mjera 3: Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane - specifični cilj: sprječavanje nastanka biootpada

Prvi korak u procesu sprječavanja nastanka otpada zahtijeva identifikaciju vrsta i količina otpada koje nastaju. S obzirom na to da još uvijek najveće količine otpada od hrane završavaju u miješanom komunalnom otpadu, podatke o proizvedenim količinama teško je odrediti analizom prodaje robe i odvoza komunalnog otpada.

Ne postoji službeni cjelovit i pouzdan podatak o ukupnoj količini otpada od hrane koja nastaje na području RH.

Kako bi dobila ove podatke, HAOP je od 27. srpnja 2013. do 27. kolovoza 2014. godine provela projekt pod nazivom »Prikupljanje podataka o statistici otpada od hrane« (engl. Data collection on food waste statistics) u sklopu kojeg je izrađen i priručnik »Sprječavanje nastanka otpada od hrane prilikom obavljanja turističko-ugostiteljske djelatnosti«.

Rezultati dobiveni projektom predstavljaju kvalitetno polazište za uspostavu normativnog sustava praćenja učinka mjera sprječavanja nastanka otpada od hrane.

Mjera 4: Promicanje održive gradnje – specifični cilj: sprječavanje nastanka građevnog otpada

U svrhu provedbe ove mjere potrebno je izraditi tzv. »Vodič za zelenu i održivu gradnju«. Vodiči ovakve vrste predstavljaju učinkovit način za naglašavanje metoda smanjenja nastanka otpada jer nadilaze pitanje podizanja svijesti i pružaju poslovnim subjektima praktične alate i tehnike za postizanje sprječavanja nastanka građevnog otpada, kao što su npr.: ponovno korištenje i obnova, projektiranje za trajnost, prilagodljivost i mogućnost rastavljanja, razmjena materijala, korištenje manje toksičnih materijala, izdvajanje toksičnih materijala.

Pitanje sprječavanja nastanka građevnog otpada, a posebice razmjena otpadnih materijala biti će obuhvaćeno kroz unaprjeđenje Hrvatske burze otpada ili uspostavljanja novog internetskog portala.

Također potrebno je uključiti tematiku »zelene gradnje« u stručne ispite za obavljanje poslova prostornog uređenja i graditeljstva i uključivanje tematike sprječavanja nastanka otpada u Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, koje bi uz već predložene mjere zaštite okoliša za sprječavanje, ograničavanje ili ublažavanje negativnih utjecaja zahvata na okoliš, propisalo i mjere za sprječavanja nastanka otpada prilikom gradnje i kasnije, tijekom korištenja građevine za koju se proveo postupak procjene utjecaja na okoliš.

Zajedno s mjerama predloženim za sprječavanje komunalnog otpada, a osobito mjerama koje se odnose na poticanje »zelene« i održive javne nabave, ova mjera usmjerena specifično na građevni otpad pridonijeti će unaprjeđenju cjelokupnog sustava gospodarenja građevnim otpadom.

Mjera 5: Uspostava sustava doniranja hrane – specifični cilj: sprječavanje nastanka biootpada

Zakonom o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 30/15) po prvi put je u RH dana osnova za uspostavu sustava doniranja hrane i hrane za životinje s ciljem sprječavanja uništavanja velikih količina hrane, zaštite okoliša i pomoći socijalno ugroženima i osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama. Ujedno su propisani uvjeti koje hrana mora zadovoljiti da bi se mogla donirati, a to je njena zdravstvena sigurnost i zdravstvena ispravnost, kao i odgovornosti subjekata u poslovanju s hranom koji sudjeluju u lancu doniranja hrane.

Ministarstvo poljoprivrede donijelo je Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje („Narodne novine“, br. 119/2015).

Kroz suradnju s Ministarstvom poljoprivrede, potrebno je organizirati intenzivnu medijsku kampanju kroz koju će se jasno i sažeto predstaviti novosti koje proizlaze iz zakonodavnog okvira vezanog za donaciju hrane, te istaknuti socijalno-ekonomske prednosti uspostave sustava doniranja. Kampanja također treba biti popraćena odgovarajućim tiskanim informativnim materijalima (letci, brošure, poster i sl.).

Dodatno, treba pokrenuti inicijative doniranja hrane, inicijative za prikupljanje i podjelu namirnica stanovnicima slabije kupovne moći, kroz prikupljanje poljoprivrednih, agroindustrijskih i trgovačko prehrambenih proizvoda od strane donatora, koji se dalje distribuiraju socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, posredstvom humanitarnih i socijalnih institucija koje na sličan način pomažu potrebitima.

Mjera 6: Organizacija komunikacijske kampanje za građane

Najučinkovitija mjera provođenja koncepta sprječavanja nastanka otpada je osvješćivanje javnosti o dugoročnoj neodrživosti neodgovornih obrazaca ponašanja, odnosno provedba komunikacijske kampanje.

S obzirom na navedeno organizirat će se kampanja u svrhu informiranja kućanstva o količinama otpada koji nastaje, a koji se odlaže na odlagališta, te nužnosti sprječavanja njegova nastanka.

Za uspješnu provedbu ovakve kampanje, potrebno je prethodno izraditi detaljni komunikacijski plan s jasno definiranim ciljevima, porukama i ciljanim skupinama. Treba precizno definirati kome se pojedina kampanja obraća i s kojim ciljem, kontrolirati poruku koja se odašilje, birati najučinkovitije kanale za njezino prenošenje, te provjeravati njezin učinak.

Mjera 7. Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica – specifični cilj: sprječavanje nastanka komunalnog otpada

Potrebno je uvesti obveznu naplatu za lagane plastične vrećice za nošenje i obvezu prodavateljima da na mjestu prodaje plastičnih vrećica informiraju potrošače o negativnom utjecaju prekomjerne potrošnje plastičnih vrećica za nošenje na okoliš, uključujući i mjesta gdje potrošači sami uzimaju plastične vrećice (vrećice u rolama za voće i povrće i sl.).

Mjera 8. Promicanje kućnog kompostiranja – specifični cilj: sprečavanje nastanka biootpada

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinijelo ostvarenju zadanih ciljeva gospodarenja otpadom potrebno je potaknuti građane na kompostiranje unutar vlastitih domova. Cilj ove mjere je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u posebne spremnike za odlaganje biootpada, te da kroz kompostiranje u vlastitim komposterima, dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.

Kako bi se jedinice lokalne samouprave uključile u aktivno poticanje lokalne javnosti na kompostiranje u vlastitim kućanstvima, potrebno je organizirati edukativne radionice za jedinice lokalne samouprave, čiji se program može temeljiti na edukaciji o načinu organiziranja i provođenja kvalitetnih kampanja na temu sprječavanja nastanka biootpada uključujući i edukaciju na temu važnosti kompostiranja i primjene kompostera.

Dodatno, moguće je potaknuti kućno kompostiranje kroz sufinanciranje nabavke kućnih kompostera.

Mjera 9: Poticanje »zelene« i održive javne nabave – specifični cilj: Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada i otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada

Uključivanjem okolišnih kriterija i uspostavljanjem vlastitih politika javne nabave, te određivanjem novih specifikacija za robu i proizvode koji favoriziraju trajnost, mogućnost višekratne uporabe, manje ambalaže ili sniženu razinu toksičnosti, javni sektor može usmjeriti svoju potrošačku moć na smanjenje nastanka, a samim time i odlaganja otpada.

Uz zamjenu konvencionalnih roba, usluga i radova onima alternativnima koji imaju manje negativan utjecaj na okoliš, u postupcima javnih i korporativnih nabava dodatno treba definirati kriterije nadmetanja na način da isti pozitivno vrednuju i nagrađuju »zelene« alternative.

Potrebno je dodatno izgraditi kapacitete unutar tijela javne vlasti za provedbu zelene javne nabave za nabavu energetski učinkovitih i ekološko prihvatljivih proizvoda, radova i usluga, te ojačati kapacitete kod pružatelja edukacijskih programa kako bi se omogućila integracija kriterija zelene javne nabave u redovite programe osposobljavanja.

To se će se postići izradom smjernica za uspostavu okolišnih kriterija u dokumentaciji za nadmetanje, te drugih praktičnih savjeta o »zelenoj« ili održivoj nabavi, a na temelju odgovarajućih pokazatelja. Dodatno, moguće je uspostaviti bazu podataka »zelenih« proizvoda koji zadovoljavaju okolišne kriterije i poveznica na njihove dobavljače, kako bi se nabavljačima olakšalo definiranje okolišnih kriterija, te posljedično nabavu roba, usluga i radova koji dugoročno uzrokuju smanjenje nastanka otpada.

Mjera 10: Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda – specifični cilj: sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada

Ponovna uporaba proizvoda podrazumijeva bilo koji postupak kojim se proizvod, koji je bio zamišljen i konstruiran da tijekom životnog ciklusa ispuni minimalni broj radnih ciklusa, ponovno upotrebljava za istu svrhu za koju je predviđen ili za neku drugu funkciju, s pomoću pomoćnih proizvoda na tržištu ili bez njih.

U okviru reciklažnih dvorišta može se osigurati se tzv. »Kutak ponovne uporabe« gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

Dodatno, gradovi i općine će organizirati posebne akcije skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebljivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

Dodatno, nužno je prilagoditi zakonodavni okvir na način da iskorištavanje nekih vrsta otpada, produljenje vijeka trajanja pojedinih proizvoda i njihov plasman na tržištu može neometano funkcionirati.

6.2 IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i počnu koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada JLS je dužna o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom, objavu putem javnih medija i radionice u odgojno-obrazovnim institucijama (dječji vrtići i škole). Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada, organizirati posebne akcije - „Dane prikupljanja otpada“ npr. za elektroničku i električnu opremu, baterije, papir, staklo, nepovratnu plastičnu ambalažu.

Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike, turističke djelatnike i državnu administraciju.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom JLS.

6.3 AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba - obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) za gospodarenje određenim vrstama otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Zahtjev za suglasnost za organizaciju akcije prikupljanja otpada podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Agenciji za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Na području Općine Podgora, jednom godišnje pred ljetnu sezonu organiziraju se akcije čišćenja plaža i podmorja.

6.4 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.1 SMANJENJE UKUPNE KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA ZA 5% U ODNOSU NA UKUPNO PROIZVEDENU KOLIČINU KOMUNALNOG OTPADA U 2015. GODINI

Kratice korištene u ovom poglavlju nalaze se u fusnoti ⁴.

Za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini osnovne mjere su utvrđene Planom sprječavanja nastanka otpada.

Tablica 6.4.-1.: Mjere za realizaciju Cilja 1.1.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
1.1.1.	Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada	JLS		
1.1.2.	Uspostava centara za ponovnu uporabu	MZOE, MGPO, CS, PU	-	2022.
1.1.3.	Kućno kompostiranje	JLS, FZOEU	JLS, FZOEU, EU	2020.
Način provedbe mjera: Općina će provoditi edukativne aktivnosti o važnosti sprječavanja nastanka otpada, odvajanja otpada i kompostiranja. Podijeliti će se kućni komposter stanovništvu kako bi mogli odvajati biorazgradivi otpad.				

6.5 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.2. ODVOJENO PRIKUPITI 60% KOMUNALNOG OTPADA (PAPIR, KARTON, STAKLO, PLASTIKA, METAL, BIOOTPAD I DR.)

Tablica 6.5.-1.: Mjere za realizaciju Cilja 1.2.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
1.2.1.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	JLS	JLS, FZOEU, EU	2020.
1.2.2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	JLS	JLS, FZOEU, EU	2020.

⁴ MZOE – Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, MGPO – Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, CS – civilni sektor, PU – privatni ulagači, JLS – Jedinica lokalne samouprave, FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU – Europska unija, JPRS – Jedinica područne (regionalne) samouprave, HV – Hrvatske vode, MPOLJ – Ministarstvo poljoprivrede, MMPI – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, HAOP – Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.

1.2.3.	Izgradnja reciklažnih dvorišta (mjera uključuje izgradnju i opremanja reciklažnih dvorišta, provedbu izobrazno informativnih aktivnosti za lokalno stanovništvo i nabavu mobilnih reciklažnih dvorišta)	JLS	JLS, FZOEU, EU	2019.
1.2.4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini (na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada, odnosno smanjenje količine proizvedenog otpada)	MZOE, JLS	-	2017.

Način provedbe mjera:

Planirana je izgradnja reciklažnog dvorišta sa sortirnicom, presom i kompostanom u sklopu komunalno-servisne zone. U tijeku je donošenje novih cijena usluge prikupljanja i odvoza otpada u skladu sa Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Čipiranjem posuda i nabavom programske aplikacije, odvoz komunalnog otpada, komunalno poduzeće će naplaćivati prema broju pražnjenja i volumenu.

6.6 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.3. ODVOJENO PRIKUPITI 40% BIOOTPADAKA IZ KOMUNALNOG OTPADA

Tablica 6.6.-1.:Mjere za realizaciju cilja 1.3.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
1.3.2.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	JLS	JLS, FZOEU, EU	2020.
1.3.3.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	JLS	JLS, EU	2020.

Način provedbe mjera:

Općina će nabaviti spremnike za odvojeno prikupljanje biootpada.
Planirana je izgradnja kompostane u sklopu reciklažnog dvorišta u komunalno servisnoj zoni.

6.7 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 1.4. ODLOŽITI MANJE OD 25% KOMUNALNOG OTPADA

Na području Općine nema odlagališta otpada. Ovu mjeru provodi komunalna tvrtka ili pravna osoba koja upravlja odlagalištem.

Tablica 6.7.-1.:Mjere za realizaciju cilja 1.4.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
1.4.2.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	JLS	JLS, FZOEU, EU	neprekidno

Način provedbe mjere:

Općina će u suradnji sa komunalnom tvrtkom (ili komunalni redar) zadužiti osobu za praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu.

6.8 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.1. ODVOJENO PRIKUPITI 75% GRAĐEVNOG OTPADA

Tablica 6.8.-1.: Mjere za realizaciju cilja 2.1.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
2.1.2.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad (mjera može uključivati i mobilno postrojenje za recikliranje građevnog otpada te unaprjeđenje tehnologije postojećih reciklažnih dvorišta za građevni otpad).	JLS, JPRS	JLS	2020.

Način provedbe mjere:

Na području Općine je planirana izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad i obrada istog.

6.9 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.2. USPOSTAVITI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADNIM MULJEM IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Tablica 6.9.-1.: Mjere za realizaciju cilja 2.2.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
2.2.2.	Uspostaviti sustav gospodarenja muljem	MZOE, MPOLJ, HV, JLS, Isporučitelji vodnih usluga	JLS, Isporučitelj vodne usluge, EU, HV	2020.

Način provedbe mjere:

Za provedbu ove mjere nadležna su Ministarstva, Hrvatske vode i isporučitelji vodnih usluga. Općina će provoditi ovu mjeru u suradnji sa navedenim tijelima.

6.10 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.3. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADNOM AMBALAŽOM

Za postizanje navedenog cilja i provedbu mjera odgovorni su Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti.

6.11 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.4. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA MORSKIM OTPADOM

Tablica 6.11.-1.: Mjere za realizaciju cilja 2.4.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
2.4.3.	Interventno prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada	MZOE, JLS, JPRS, MMPI	MZOE	2018.
Način provedbe mjere: Općina će provoditi ovu mjeru sukladno stanju na terenu i u suradnji sa komunalnom tvrtkom i drugim nadležnim institucijama i tvrtkama. Svake godine se organiziraju akcije čišćenja plaža i podmorja.				

6.12 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.5. USPOSTAVITI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADNIM BRODOVIMA, PODRTINAMA I POTONULIM STVARIMA NA MORSKOM DNU

Za provedbu ove mjere nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

6.13 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 2.6. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA OSTALIM POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Tablica 6.13.-1.: Mjere za realizaciju cilja 2.6.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
2.6.2.	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	JLS, JPRS	JLS, JPRS, FZOEU	2022.
2.6.3.	Izrada odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	JLS, JPRS	JLS, JPRS, FZOEU	2022.
Način provedbe mjera: Općina će sudjelovati u postupku prikupljanja podataka potrebnih za izradu Studije procjene otpada koji sadrži azbest. Na području Općine nije planirana ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest. Otpadni građevinski otpad koji sadrži azbest, stanovništvo bez naknade zbrinjavaju putem ovlaštenog sakupljača.				

6.14 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 3. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA OPASNIM OTPADOM

Za provedbu ove mjere nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

6.15 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM

Tablica 6.15.-1.: Mjere za realizaciju cilja 4.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
4.1.	Izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada	MZOE, HAOP, JPRS, JLS	FZOEU, MZOEU, EU	2017.
4.2.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	JLS	EU, JLS, FZOEU	2022.
4.5.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	JLS	JLS	2020.

Način provedbe mjera:

Na području Općine ne nalazi se odlagališta otpada, ali ima manjih lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš. Na web stranicama Općine je objavljena obavijest građanima koji uoče postojanje odbačenog otpada na području Općine Podgora da o tome obavijeste Komunalno redarstvo Općine Podgora. Lokacije onečišćene otpadom će se sanirati.

6.16 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 5. PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Tablica 6.16.-1.: Mjere za realizaciju cilja 5.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
5.2.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti i održivom gospodarenju otpadom	JLS, CS	JPRS, JLS	2017.

Način provedbe mjere:

Općina Podgora i tvrtka Podgora Čistoća d.o.o. će provoditi kontinuirano edukativne aktivnosti u cilju podizanja svijesti stanovništva o važnosti održivog gospodarenja otpadom. (organiziranje radionica, javnih tribina, radio emisija, dijeljenje letaka i dr. obavijesti na web stranicama). U cilju smanjenja i sprečavanja nastanka otpada planira se izrada edukativnih materijala i provedba edukacije koja će pridonijeti razvijanju ekološke svijesti svih mještana i promicanju razvrstavanja otpada u domaćinstvima, vrtićima, školama, svim poslovnim i gospodarskim subjektima. Kontinuirano će se informirati javnost o svim aktivnostima vezanim za okoliš kao i kreiranje informacija i poruka u suradnji sa školama, ustanovama i tvrtkama u cilju poticanja svakog pojedinca u društvu na smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada kao i pravilnog postupanja s otpadom.

6.17 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 6. UNAPRIJEDITI INFORMACIJSKI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM

Za realizaciju cilja 6. i provedbu mjera odgovorni su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti.

6.18 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 7. UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJEM OTPADOM

Tablica 6.18.-1.: Mjere za realizaciju cilja 7.

Br.	Mjera	Nosioci	Izvori financiranja	Rok
7.1.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	MZOE, JPRS, JLS	MZOE	neprekidno
Način provedbe mjere: Općina „Podgora osigurati će sredstva za izobrazbu komunalnih redara i drugih djelatnika koji će biti uključeni u nadzor gospodarenja otpadom.				

6.19 MJERE ZA REALIZACIJU CILJA 8. UNAPRIJEDITI UPRAVNE POSTUPKE U GOSPODARENJU OTPADOM

Za realizaciju ovog cilja i provedbu mjera kako bi se isti realizirao odgovorno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

7 PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE I PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JLS

Tablica 7.-1.: Projekti važni za provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom JLS

Br.	Vrsta projekta
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2.	Mjere definirane Planom sprječavanja nastajanja otpada
3.	Nabava i distribucija kućnih kompostera
4.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike
5.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirnica)
6.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada
7.	Izgradnja reciklažnih dvorišta
8.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom
9.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest
10.	Izgradnja reciklažnih dvorišta za građevni otpad
11.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada
12.	Sanacija »crnih točaka«

8 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

8.1 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi ne primjenjivanje istog moglo:

- ugroziti zdravlje ljudi ili izazvati neprihvatljivo uznemiravanje ljudi;
- izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta;
- narušiti održivo korištenje voda ili tla;
- onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog;
- izazvati opasnosti od požara ili eksplozije;
- izazvati prekomjernu buku;
- pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti;
- narušiti javni red i sigurnost;
- značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti.

Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

Do sada su kroz različite Pravilnike regulirani sljedeći načini postupanja s posebnim kategorijama otpada i to:

- ambalažom i ambalažnim otpadom;
- otpadnim gumama;
- otpadnim električnim i elektroničnim uređajima i opremom;
- otpadnim uljima;
- otpadnim vozilima;
- otpadnim baterijama i akumulatorima;
- građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest;
- medicinskim otpadom;
- muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi;
- otpadom iz proizvodnje titan-dioksida;
- polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima;
- otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju:

- istrošene baterije;
- ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje;
- fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu;
- posude pod tlakom;
- ostaci lijekova;
- infektivni materijal;
- razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve.

Jedinica lokalne samouprave treba omogućiti odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstava putem reciklažnog dvorišta ili mobilnog uređaja.

Na području Općine Podgora nije uspostavljeno reciklažno dvorište putem kojeg se mogu odložiti manje količine opasnog otpada iz kućanstava.

SANACIJA LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13) članku 36. obveze jedinice lokalne samouprave osigurava služba nadležna za komunalni red JLS (komunalni redar):

- mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada;
- uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu;
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada;
- provedba redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi

utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada;

- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave;
- mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Sredstva za provedbu spomenutih mjera osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave. Način provedbe mjera uređuju se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi spomenutih mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Jedinica lokalne samouprave ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), na kojem se otpad nalazio.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Općina Podgora planira izgradnju reciklažnog dvorišta u sklopu komunalno-servisne zone u naselju Gornje Igrani, te odvojeno prikupljati i privremeno skladištiti manje količine iskoristivih i problematičnih vrsta otpada iz kućanstava.

9 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017 - 2022. godine potrebno je postići do 2022. godine, u odnosu na 2015. godinu:

- smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%;
- odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papira, stakla, metala, plastike, biootpada i dr.);
- odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada;
- odložiti na odlagalište manje od 25 % mase proizvedenog komunalnog otpada.

Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada, ovisno o stanju tehnike i tržišnim uvjetima, stalno se dopunjavaju i mijenjaju. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva.

Za 2015. godinu količina miješanog komunalnog otpada Općine Podgora je 2.139,97 tona prema dokumentu „Podaci o proizvedenim količinama miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave za 2015. godinu“, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Zagreb, studeni, 2016.

Granična količina miješanog komunalnog otpada za Općinu Podgora, sukladno članku 24. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, br. 50/17) u cilju smanjenja količine miješanog komunalnog otpada po godinama prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 9.-1.: Ciljane količine miješanog komunalnog otpada u odnosu na količine iz 2015. sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, br. 50/17)

Godina	% od ukupno proizvedenog miješanog komunalnog otpada u 2015.godini	Granična vrijednost miješanog komunalnog otpada na području Općine Podgora (t)
2017.	80	1.711,98
2018.	74	1.583,58
2019.	66	1.412,38
2020.	58	1.241,18
2021.	54	1.155,58
2022.	50	1.069,99

Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva. Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na njenom području.

POSUDE ZA KOMPOSTIRANJE KOD KUĆE

U bio otpad iz kućanstava ubrajamo kuhinjski otpad (ostaci od pripreme hrane) te vrtni ili zeleni otpad. Bio otpad čini trećinu kućnog otpada i vrijedna je sirovina za proizvodnju kvalitetnog bio komposta.

Izdvojeni biorazgradivi otpad se može kompostirati u okućnicama, koje zadovoljavaju uvjete za njegovu provedbu. Potrebno je edukacijama o kompostiranju poticati građane za samostalno kompostiranje. Pravilnim kompostiranjem dobije se zreo mrvičast kompost tamnosmeđe do crne boje, koji miriše na šumsku zemlju i kojeg koristimo za prihranjivanje vrtova i zelenih površina.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku Uniju donesena su i ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada. Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75%, odnosno 567.131 tona do 31.prosinca 2013.
2. 50%, odnosno 378.088 tona do 31.prosinca 2016.
3. 35%, odnosno 264.661 tona do 31 prosinca 2020.

Stanovnicima će se podijeliti smeđe posude za prikupljanje bio-otpada nakon uspostave CGO Lećevica.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati kako slijedi:

Tablica 9.-2.: Obaveze jedinice lokalne samouprave

✓	Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
✓	Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada
✓	Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada
✓	Provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
✓	Donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS
✓	Provođenje izobrazno - informativne aktivnosti na svom području
✓	Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više gore navedenih obveza. Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada. Jedinice lokalne samouprave su dužne plaćati poticajnu naknadu za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada prema rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ova mjera je propisana s ciljem poticanja jedinice lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području jedinice lokalne samouprave.

10 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Općina Podgora obvezna je osigurati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada.

U cilju osiguravanja mogućnosti odvojenog prikupljanja otpada Općina Podgora će osigurati sljedeće:

Tablica 10.-1.: Obaveze jedinice lokalne samouprave

Funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području
Postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini
Obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge

Obveze koje su propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom su u ovisnosti i o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave, i to kako je navedeno:

- Jedinica lokalne samouprave koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice, koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem;
- Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 100.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Jedinice lokalne samouprave obvezne su o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno - informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga kao što su televizija i radio.

POSTAVLJANJE SPREMNIKA ZA KOMUNALNI OTPAD NAMIJENJE ZA RECIKLAŽU

Svako domaćinstvo, koje se nalazi dalje od zelenog otoka, nabaviti će vlastitu kantu ili vreće za reciklirajući otpad iz komunalni otpad. Stanovništvo treba mijenjati navike u vezi s odlaganjem otpada u svoju kantu. Struktura smeća ukazuje na razinu gospodarenja otpadom. Prevencija nastajanja i ponovna upotreba otpada zbog najpovoljnijeg utjecaja na okoliš najvažnija je stavka gospodarenja otpadom. Stvaranjem manje količine otpada koji će se odlagati građani će plaćati i manju cijenu za odvoz otpada što je dodatni poticaj uz ekološku svijest svakog pojedinca.

Općina Podgora će nastojati postići visoku primarnu reciklažu, nagraditi i subvencionirati građane koji recikliraju svoj komunalni otpad.

POSTAVLJANJE ZELENIH OTOKA

Zeleni otok predstavlja skup spremnika za papir i karton, staklo, tekstil, plastičnu i metalnu ambalažu. Na području Općine postavljeno je ukupno 8 zelenih otoka.

GLOMAZNI KOMUNALNI OTPAD

Glomazni komunalni otpad će se prikupljati određenim rasporedom putem spremnika koje se postavljaju na javne površine. Veliki dio glomaznog otpada se može reciklirati te je Naputkom o glomaznom otpadu definiran glomazni otpad i stanovništvo će se educirati o otpadu kojeg mogu odlagati u kontejnere za glomazni otpad.

Popis vrsta predmeta koji se smatraju krupnim (glomaznim) otpadom i koji se mogu kategorizirati ključnim brojem 20 03 07 propisan Dodatkom Naputka o glomaznom otpadu:

- kupaonska oprema (kada, umivaonik, ogledalo, slavina za vodu, stalak za ručnike,...)
- namještaj (ormar, stol, polica, stolac, zidni sat,..)
- stvari za djecu (stolica i hodalica za dijete, dječja kolica, auto sjedalica,...)
- podne obloge (tepih, laminat, linoleum, parket,..)
- kuhinjska oprema (sudoper, šank, radna površina)
- vrtna oprema (vrtni namještaj, posude za cvijeće, ljuljačka, suncobran,...)
- ostali glomazni otpad (rolete, tende, vrata, prozor, dekorativni predmeti većih dimenzija, radiator, sprave za vježbanje, bicikl).

11 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE/GRADA

Realizacija ciljeva gospodarenja otpadom ovisi o uspješnosti provedbe mjera koje su definirane Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i ostalih propisa gospodarenja otpadom. Provedbom projekata važnih za provedbu Plana gospodarenja otpadom Općine smatra se da će se povećati uspješnost ostvarenja ciljeva.

Tablica 11.-1.: Popis projekata važnih za provedbu Plana gospodarenja otpadom Općine Podgora

Br.	Vrsta projekta	Status projekta
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	U tijeku su edukativne aktivnosti o važnosti kompostiranja. Planirano je da se svake godine provode edukacije stanovništva i radionice o kompostiranju..
2.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	Provedbom upitnika će se ustanoviti koliko građana želi postaviti uz svoje stambene objekte komposter i koje veličine. Planirana je nabava 30-50 kućnih kompostera.
3.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	U planu je nabava mobilnog reciklažnog dvorišta, komunalnog vozila, uličnog usisivača, sječkača granja i opremanje reciklažnog dvorišta.
4.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirница)	Planirana izgradnja sortirnice u sklopu reciklažnog dvorišta.
5.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	Planirana izgradnja.
6.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	Općinsko vijeće je usvojilo Odluke o načinu pružanja javne usluge miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. U tijeku je izrada Cjenika javne usluge.
7.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	Planira se nabava opreme za odvojeno prikupljanje biootpada.
8.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	Planira se izgradnja u sklopu komunalno servisne zone.
9.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Planira se kontinuirano praćenje.
10.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	Planirana se izgradnja.

11.	Uspostaviti sustav gospodarenja muljem	U nadležnosti Ministarstva i Hrvatskih voda.
12.	Interventno prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada	Osigurat će se putem ovlaštenih tvrtki.
13.	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest	Općina će sudjelovati u prikupljanju podataka o prisutnim građevinskim površinama od azbesta.
14.	Izrada odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	/
15.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	Planirana se sanacija onečišćenih lokacija
16.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	Planirana kontinuirana izobrazba.

12 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih Planom gospodarenja otpadom RH i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu Jedinica lokalnih samouprava obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada, upravljaju radom Centra za gospodarenje otpadom, sortirnice i reciklažnog dvorišta.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu mogu biti uključena u gospodarenje otpadom, obavljanje djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpada, oporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcije prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

Služba za komunalni red jedinice lokalne samouprave je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere), za uklanjanje tako odbačenog otpada pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Ulaganja sa novčanim iznosima prema vrsti projekta za planirano razdoblje 2017.- 2022. godine prikazano je niže u tablici 11.-1.

Tablica 12.-1.: Procjena ulaganja sa novčanim iznosima prema vrsti projekta za planirano razdoblje 2017.-2022.

Vrsta projekta	Procjena financijskih sredstava u kn
Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	50.000,00
Nabava i distribucija kućnih kompostera	20.000,00

Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	3,000.000,00
Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirnica)	15,000.000,00
Izgradnja reciklažnih dvorišta	3.850.000,00
Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	/.
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	3,000.000,0
Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	500.000,00
Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	/
Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	15,000.000,00
Uspostaviti sustav gospodarenja muljem	/
Interventno prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada	25.000,00
Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest	/
Izrada odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	/
Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	3,000.000,00
Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	20.000,00
Ukupno:	43,465.000,00

13 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE

Nositelji izvršenja Plana gospodarenja otpadom su Jedinica lokalne samouprave za koju se Plan gospodarenja otpadom donosi te komunalno poduzeće koje je u vlasništvu JLS odnosno privatne tvrtke koje se bave gospodarenjem komunalnim otpadom.

Tablica 13.-1.: Planirana dinamika izvršenja plana gospodarenja otpadom

Br. mjere	Mjera	Rok prema PGO RH	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
M 1.1.1	Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada	2022.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
M 1.1.3	Kućno kompostiranje	2020.		✓	✓	✓		
M 1.2.1	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla i tekstila	2020.	✓	✓	✓	✓		
M 1.2.2	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirница)	2020.		✓	✓	✓		
M 1.2.3	Izgradnja reciklažnih dvorišta	2018.	✓	✓				
M 1.2.4	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	2017. 2018.	✓	✓				

M 1.2.6	Izgradnja postrojenja za recikliranje	2022.						
M 1.3.2	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	2020.		✓	✓	✓		
M 1.3.3	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	2020.		✓	✓	✓		
M 1.4.2	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	kontinuirano		✓	✓	✓	✓	✓
M 2.1.2	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	2020.		✓	✓	✓		
M 2.2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja muljem	2022.						✓
M 2.4.3	Interventno prikupljanje i zbrinjavanjeorskog otpada	2018.		✓	✓	✓	✓	✓
M 2.6.2	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	2019.		✓				
M 2.6.3	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	2022.						

M 4.2	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	2022.						
M 4.5	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	2020.		✓	✓	✓		
M 5.1	Izrada Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	2017.						
M 5.2	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	2022.		✓	✓	✓	✓	✓
M 7.1	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	kontinuirano	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Izvori financiranja su općinski/gradski proračun, proračun Jedinice područne regionalne samouprave, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatske vode, isporučitelji vodnih usluga te međunarodni izvori financiranja (EU fondovi).